

REDAȚIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30
 Scrișori nefrancați nu
 se primesc. Manuscrisurile
 nu se retrimeș.

INSERATE se prizeșc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 școala de Biserici de anunțuri:
 în Viena: M. Dukas Nachf.
 Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
 Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
 A. Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
 în Budapeșta: A. V. Goldber-
 ger. Ekstein Bernat. In Ham-
 burg: Maroyl & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 ză garmond pe o colônă 6 or.
 — Publicări mai dese după
 tarifi și învoială.
 RECLAME pe pagina a 3-a o
 zeză 10 or. sêu 30 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șese luni
 8 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șese
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumără la toate ofi-
 ciele postale din țintu și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața n are
 Târgul Inului Nr. 30, eteșii
 L.: Pe un an 10 fl., pe șese
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un eșemplar 5 or.
 v. a. sêu 15 banl. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 214.

Brașov, Miercuri 27 Septembrie (10 Octombrie).

1900.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Octombrie st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care
 invităm pe toți amicii și sprijinitorii
 fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un
 an 24 corône; pe șese luni 12 corône;
 pe trei luni 6 corône; pe o lună 2
 corône.

Pentru România și străinătate.
 pe un an 40 franci, pe șese luni 20
 franci, pe trei luni 10 franci, pe o
 lună fr. 3.50

Abonarea se pôte face mai ușor
 prin mandate postale.

Administrațiunea.

Drepturile „preponderante“.

Faptul, că mai multe orașe de
 frunte din Transilvania la întrebările,
 ce li-s-au adresat conform prescrie-
 rilor legii, s-au pronunțat prin graiul
 reprezentanțelor lor legale, că vor
 să-și susțină vechiul lor nume ger-
 man și comentariile, ce le-au legat
 de acest fapt mai multe foi frunțase
 din Germania, au fost cauza furiei
 ne mai pomenite, ce a cuprins
 presa maghiară împotriva Sașilor
 ardeleni.

Patru ani după serbările mile-
 niului — cari au marcat culmea ce
 a atins-o îngâmfarea șovinistă ma-
 ghiară, care formeză nota de căpeni-
 niă a erei maghiarismului modern
 — când „patrioții“ de toate colorile
 trăiau în ideia, că delăturate sunt
 toate piedecile, ce au mai stat în
 calea nisuițelor de nivelare și cen-
 tralizare desêvirșită în sens maghia-

risător, de-odată își ridică capul ca
 și nisce spirite, ce au eșit din mor-
 mânt, cetățile de odinioară din Tran-
 silvania și-și reclamă din nou dreptul
 lor de existență, după chipul și ase-
 mênarea trecutului și prezentului lor.
 Și acesta se întâmplă pe calea cea
 mai normală între marginile date
 de instituțiunile existente, pe cari se
 basază organizațiunea actuală a statu-
 lui ungar. Lumea vede de-odată,
 ca și când un fulger ar fi străbătut
 văzduhul și ar fi gonit întunerecul
 nopții, că există în Transilvania un
 număr considerabil de orașe cu fru-
 mos trecut istoric, cari nu sunt ma-
 ghiare și cari nici în viitor nu vor
 să fiă maghiare.

Se putea ôre cugeta o desmin-
 țire mai flagrantă a afirmărilor șo-
 vinismului domnitor, după cari în
 Ungaria și Transilvania nimic nu
 mai putea să turbure idilica liniște
 și solidaritatea „națiunei maghiare
 unitare atotputernice?“

De aci mânia și iritațiunea cea
 mare, ce a cuprins pe șoviniști în
 fața manifestării Sașilor în orașe, pe
 cari ei o declară de agitațiune să-
 șescă.

Și ceea-ce îi supără mai mult
 este tocmai convingerea, că nu e
 „agitațiune“, ci este procederea cea
 mai leală și legală în limitele stări-
 lor faptice. De aceea le gășesc acum
 Sașilor un alt cusur; spun, că sunt
 nisce burgări cu vederi învechite,
 sunt rămași înderēt și n'au nici cea
 mai mică pricepere pentru postula-
 tele statului național maghiar mo-
 dern.

Și cum va decide Coloman Szell
 în cestiunea numelor comunelor?

După totă dreptatea și echita-
 tea și după lege chiar ar trebui să
 decidă după cum au cerut comu-
 nele. Dêr unde e acel Maghiar, care
 să aibă tăria, de a nu se abate dela
 drumul cel drept? Și ômenii lui Szell
 i-au aflat deja formula, cu care să-l
 scôtă din încurcătură. Ei afirmă, că
 decisiunea lui în amintita cestiune

nu pôte urma, decât pe basa drep-
 tului preponderant al limbei statului.

Nu era destul, că prin lege s'a
 stabilit o limbă a statului, nu era
 destul cu acesta pacoste, care-i is-
 vorul tuturor relelor, nedreptățirilor
 și volnicilor, ce ne bântue în ces-
 tiunea egalei îndreptățiri. Dêr se mai
 introduce încă ađi un nou atribut al
 limbei statului dîcându-se, că are
 drept predominitor. Va să dîcă îi
 atribue un drept, care de fapt și
 după lege nu-l are, ci pe care îl re-
 clamă cu forța cei ce vor să se fo-
 losescă de această limbă a statului,
 pentru a domni exclusiv și absolut.

Am voit anume să atragem aten-
 ționea asupra acestui nou soi de
 drept, ce-l revindcă șoviniștii dela
 putere limbei statului și despre care
 vorbeșcê oficiosa „Correspondență po-
 litică“ din Viena, pentru-ca să șescie
 la ce punct a ajuns sistemul de
 guvernare unguresc pe prețipișul fal-
 tal al călcărilor de lege și al vio-
 lenței brutale.

Dieta ungară a fost deschisă eri
 după o paușă de aproape patru luni. Ședința
 a fost de scurtă durată. După deschidere
 președintele a comunicat rescriptul regese
 în afacerea stabilirii cvotei. Ministru-pre-
 ședinte Coloman Szell faci apoi propunerea
 în cestiunea programului lucrărilor. Urmă in-
 dată o discuțiune pasionată, ce a provocat o
 deputatul Rakovszky, care a făcut imputări
 președintelui guvernului, pentru-că în pro-
 gramul lucrărilor n'a pus și proiectul des-
 pre incompatibilitate. Rakovszky fû susțî-
 nunt de Polonyi. Col. Szell a rêspons, că la
 timpul seu va presenta acest proiect, și
 încă în decursul sesiunei dietei actuale.

În cestiunea numelor localită-
 ților, precum era de prevêdut, presa ma-
 ghiară publică articule vehemente, ba chiar
 veninoșe și fôrte ostile în contra Sașilor.
 Nu le place, fîresc, modul cum au rêspons
 Brașovul, Sibiiul, Bistrița, Sighișoara etc. la
 apelul ministrului de interne, ce să se pro-
 nunte cu privire la fiitorul nume oficial al

acestor orașe. Sașii vor să se conserve nu-
 mele istorice germane ale acestora și în
 dorința lor sunt sprijiniți și de unele diare
 importante din Germania. Acesta îi scôte
 cu totul din fire pe șoviniștii maghiari,
 încât se pörtă ca nisce smintiți și amenință
 într'un mod, ce-i face pentru veșt ridiculi.
 Astfel scriu „Budapesti Hir-“, „Pesti Hir-
 lap“, „Magyar Nemzet“ fôia oficiosa, cari
 vorbeșc de „drepturi suverane ale limbei
 statului“ și atrage atențiunea „cetățenilor
 maghiari de limbă streină ai țerii, că ori ce
 fel de particularism trebuie să se inchine
 înaintea suveranității statului maghiar“.
 Vine apoi gura satului, Bartha Miklos, și
 amenință în „Magyarország“ pe Sași, și pe
 toți cei ce aprobă procederea lor, adecă pe
 celelalte naționalități, cu isbucnirea unui
 nou vulcan de pasiuni maghiare șoviniste,
 și atunci va fi vai de Sași și de ceilalți,
 când acești pătimași priveligiiați „fi vor
 ataca cu forțe unite, cu ură sêlbatică, cu
 pana muiată în venin, cu cuvinte veninoșe
 cu totă puterea publică și cu tot arsenalul
 armelor lor“. Va să dîcă amenință cu pum-
 nul și cu „focoșul“ această ultimă ratio a li-
 beralismului, a umanismului și a cavaleris-
 mului maghiar! Pecat de atâta hârția și
 cernelă, ce se prăpădesce pentru asemeni
 pătimașe erupțiuni. Dêr ori și oum s'ar lua
 tot numai slăbiciune și insanitate dove-
 desc.

Ba acum biroul de pressă maghiar a
 făcut și pe semi-oficiosa „Politische Co-
 rrespondenz“ din Viena să scrie în contra
 „agitorilor“ Sași spîind, că reclamațiile
 lor n'au nici un prospect de reușire, fiind-că
 ministrul de interne Szell va decide în
 cestiunea numelor localităților tot numai
 „pe baza dreptului preponderant al limbei
 statului“ și dogenindu-i, că „n'au nici cea
 mai mică pricepere pentru postulatele cons-
 ciiței moderne de stat“, din care causă
 nu vor găsi nici în imperiul german sim-
 patia dorită.

Decisiunea reprezentanței orașului Bi-
 serica-albă, ce numele oficial al lui să fiă
 „Ungarisch-Weiskirchen“, a fost respinsă
 unanim de cătră comisiunea permanentă
 a comitatului Timiș și de sigur, că a res-
 pins-o și congregațiunea, ce s'a ținut eri.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Un eveniment.

Schiță, de A. Cehov.

Dimineta. Printre dantelele de flori,
 cari acopere geamurile ferestrilor, pîtrunde
 în odaia copiilor lumina intensivă a sôre-
 lui. Vanla*), un copil de șese ani, tuns,
 cu un nas ca un nasture, și soru-sa
 Nina, o fetiță de patru ani, cu pîr-
 creț, durdulia și ceva cam mică pentru anii
 ei, se destêptă și se privesc mînioși prin
 grădelele pătulețelor lor.

„U-u-u! Nerușinaților!“ se morăe fe-
 tița. „Toți ômenii de trébă și-au beut deja
 ceaiul, êr după mine nu se uită nimeni!“

Razele sôrelui se jôcă vesel pe covor,
 pe pîreți, pe pôla fetiței, ca și când ar in-
 vita-o să se prindă 'n joc cu ele, dêr copiii
 nici nu le bagă în sêmă. Ei de-abia
 sunt trezi. Nina se busumfă, face o față
 acră și n'o mai slăbesce din:

„Cea-al, cea-al!“

*) Diminutiv din Ivan-Ioan.

Vanla încrunță fruntea și gîndesce:
 de ce sê-mi mai bat capul și sê mai încep
 să urlu? Deja clipeșc frumuseș din ochi
 și-și inchide gurița, când rêsună de-odată
 glasul mamei din odaia vecină:

„Nu uitați să dați lapte pisicii, căci
 acum a are pui!“

Vanla și Nina schimbară la fețe și
 priviră cu neîncredere unul la altul, apoi
 amêndoi țipară de-odată, sâriră din paturi
 umplênd aerul cu strigăte ascuțite, și fu-
 giră desculți și numai în cămășuțe în bu-
 cătăria.

„Pisica a fêtat!“ strigară amêndoi. „A
 fêtat pisica!“

În bucătăria sub lavița e o lădiță,
 aceeași cu care Stefan cară cărbunii când
 înocășcesc cuptorul. Din lădă își scôte pi-
 sica capul. Obrăjorul ei sur esprima o obo-
 sêlă estremă, ochii ei verți cu pupilele cele
 înguste și negrii privesc fără viață și sen-
 timental... I-se vede din față, că pentru
 ca fericirea ei să fiă deplină mai lipsesce
 ceva în lădă „ei“: tatăl copiilor ei, acela
 căruia i-se dăduse atât de necondiționat!
 Vre să mîaune, deschide o gură mică, dêr

din gătêlul ei abia iese un sunet răgușit...
 De-odată se aude miolăitul puilor.

Copiii se cuturêsc înaintea lădi și ne-
 mișcați, ținêndu-și resufetul, privesc la pi-
 sică... Ei sunt mirați, surprinși și nu aud
 cum îi strigă îngrijitorea, care s'a luat după
 ei. În ochii amênduora strălucesc cea mai
 sinceră bucuria.

În crescerea și în viața copiilor, ani-
 malele de casă jôcă totdeuna un rol în-
 semnat și, fără îndoelă, binefăcêtor. Care
 dintre noi nu-și aduce aminte de câinii cei
 puternici, dêr marinimoși, de pasêrile, cari
 mureau în prinsôre, de curcanii cei stupiți
 dêr fuduli, de pisica cea bêtrănă și blândă,
 pururi ertătore, când noi veseli de timpul
 liber, ce-l aveam, mergeam și-i călcam pe
 oodă, pricinuindu-i dureri trăsnice. Mie cel
 puțin mi-se pare, că răbdarea, fidelitatea,
 amnestia și simțul de dreptate, pe cari le
 au animalele noastre de casă, lucrêză asu-
 pra minții copiilor mai puternic și mai di-
 rect, decât predicile lungi ale secului și
 blondului Carl Carlevici*) sêu decât obser-

*) Carl Carlevici însemneză „Carol fiul lui Car-
 rol“, căci în rusesce al doilea nume e totdeuna dedus

vările fără conținut și întunecôse ale gu-
 vernantei, care își dă silința să-i învețe pe
 copii că apa constă din oxigen și hidrogen.

„Cât sunt de micuți!“ dîce Nina, fă-
 cênd ochi mari și isbucnind într'un ris ves-
 sel. „Parcă-s nisce sôrești!“

„Unu, doi trei... îi numera Vanla. —
 „Trei pui. Care va să dîcă unu mie, unu
 ție și unu altuia.“

Murrrm... Murrrm... morăe chendela,
 ca și când ar pricepe. Murrrm!

După-ce s'au săturat de privit, copiii
 luară puii de sub pisică și începură să-i
 stringă în brațe, pe urmă nemulțămindu-se
 cu atâta, îi luară în pôlele cămășilor și în-
 cepură să fugă cu ei prin odăi, strigând:

„Mamă, a fêtat pisica!“

Mama lor ședea în salon cu un ôșpe
 necunoscut. Vêdênd pe copiii nespălăți și

din numele tatălui, astfel pe Tolstoi îl chiamă Lev
 (nume de botez) Nicolaevici (după numele de bo-
 tez al tatălui sêu Nicolae) Tolstoi (nume de fami-
 liă. Citesce: Lîev Nicolaevici Tolstoi). În cazul de
 față Carl Carlevici vrê să arete numele instituto-
 rului german, fiind pentru ruși „Carl“ cel mai ti-
 pic nume al Nemților.

Din România.

Deschiderea Corpurilor legiuitoare.

Eri după „Te Deum“-ul oficial la Metropoliă la orele 12 și 10 min. s'a deschis sesiunea estra-ordinară a corpurilor legiuitoare în prezența senatorilor, deputaților și a miniștrilor.

D-l P. Carp primul ministru se urcă la tribună și dă citire Mesagiului de deschidere următor:

Domnilor Senatori!

Domnilor Deputați!

V'am convocat în sesiune extra-ordinară spre a-se supune desbaterilor domniilor văstre proiecte de legi financiare și economice.

Insemnătatea și urgența acestor proiecte m'au făcut a vă cere concursul într'un timp, în care ocupațiunile agricole reclamă pe cei mai mulți dintre Domniile văstre.

Sunt însă convins, că v-ți aduce ea și în trecut acest sacrificiu, pe care îl reclamă interesele țării.

Dumneșeu să bine-cuvinteze lucrările Domniilor văstre.

Sesiunea estra-ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

(ss) *Carol.*

(Urmăză semnăturile miniștrilor).

După-ce s'a citit Mesagiul a fost salutat cu aplause îndelungate. Ședința s'a suspendat și la orele 12 și jumătate. Camera și-a început lucrările, procedând mai întâiu la alegerea președintelui său. Votanții au fost 101, 75 voturi au primit d-l G. Cantacuzino, care fu proclamat de președinte. Voturi albe s'au dat 26, anulat a fost un vot.

Urcându-se la tribună, d-l G. Cantacuzino mulțămese de încredere dîcînd:

„Când mórtea nemilósă a răpit dintre noi pe marele Lascar Catargiu am fost chemat să iau șefia partidului conservator. Mă simt adînc mulțumit, că mi-a fost dat mie ca să sfîșiesc actul cel mai însemnat, unirea partidului conservator. Am convins, că acest act va întări partidul spre binele și fericirea acestei țări.

Să ne închinăm tótă munca și activitatea noastră la întărirea neamului românesc; înainte d'a sfîrși cer a afirma, că voi lucra fără pasiune, fără nră contra nimînuia păstrînd sus regimul reprezentativ“.

D-l *Cantacuzino* se uroă apoi la tribuna presidentială.

D-l *Petre Carp* dă citire proiectului de lege pentru modificarea unor articole din legea asupra impozitelor spirituoșelor și arîndarea pe termen de 12 ani a hîrtiei de țigară.

D-l Președinte ridică ședința anunțînd cea viitoare pe Marti.

*

Intr'o corespondență din Bucuresol a diarului „Pester Lloyd“, vorbindu-se de proiectele financiare ale guvernului român, ce se vor presenta Camerelor în sesiunea

estra-ordinară, se accentuează, că necesitatea acestor proiecte o recunósce și opozițiunea liberală. În intrunirea, ce a ținut'o opozițiunea liberală în Bucuresol, nici un singur orator n'a vorbit de proiectele de lege din cestiune. „Dér și altfel“, dîce corespondența, „guvernul are causă să fiă mulțumit cu intrunirea opozițiunei libérale. Căci șeful opozițiunei libérale D. Sturdza, accentuînd pe lângă recunóscrea, că și propria sa partidă pórta vina la greutățile financiare ale prezentului, cumcă echilibrul în finacele statului nu se pôte stabili numai prin întroducere de noue imposit, ci numai făcîndu-se redacțiunii totodată și în budget, s'a pus cu totul pe punctul de privire al guvernului. Ceea ce a vorbit însă în contra modificării art. 7 din constituția, fiind în po-triva admiterei străinilor și Evreilor nenaturalizați, ca să pótă căștiga proprietăți rurale, nu are loc într'atata, într'un tîmpt nici că se intenționează acum o astfel de reviziune a constituției și scirile aduse în privința acosta de ofiie vienesă, au fost categoric îdesmînțite din parte competentă“.

*

În cercurile diplomatice din Bucuresol se afirmă, că guvernul bulgar a hotărîts să și retragă trupele dela granița românescă numai în urma reprezentărilor energice ale Rusiei. Austro-Ungaria s'ar fi asociat la demersurile Rusiei.

*

„Peninsula Balcanică“, diarul fundat de regretatul St. Mihăileanu, primesce din Sofia șoirea, că Bulgarii espulsați din România se duc pe la restaurantele Românilor și, după ce mîncă și beau din belșug, plăcă fără să plătescă, avînd grija să lase pe masă un bilet pe care scrie: „să plătescă Regele Carol“.

*

„L'Indépendance Roumaine“ aduce șoirea, că guvernul ar fi adoptat părerea d lui Nenișescu de-a reorganisa administrația Dobrogei, intrunind într'un singur județ cele două județe Constanța și Tulcea, s'eu conservîndu-le și supunîndu-le controlului și direcției unui inspector general special pentru Dobrogea, care ar reșede 6 luni la Constanța, ér 6 la Tulcea.

*

E cât-va timp de când d-l general Iacob Lahovary, ministrul de război lucrăză la un proiect de lege, care își are importanța lui. E vorba de-o mică reorganizare, de mică modificări în corpurile de armată.

Se șoie, că acum un regiment cuprinde două bataliune permanente și unul teritorial. După proiectul de lege al d-lui ministru de război, regimentul va avé un singur batalion permanent și două teritoriale. Legea va prevedé însă o sporire de efectiv la batalionul permanent.

Printre alte modificări și reorganizări va fi și aceea a batalionului de miliția dela fiă-care regiment.

*

neimbrăcați, cu pôlele ridicate, ea deveni confusă și se înoruntă.

„Plecați de aici copii urîți și nerușinați, ce suuteți!“ dîse ea. — „Cărați-vé de aici, s'eu am să vă arăt eu...“

Dér copiii nu bagă în sémă nici amenințarea mamei lor, nici prezența străinului. Ei așașă puii pe covor, scoțînd nisee strigăte amețitoare. Chendela le dă tiroole și se mîună rugător. După puțin timp copiii sunt conduși în odaia lor, sunt îmbrăcați, trebe să și spună rugăciunea și să și bea ceaiul. Pînă de un strășnic dor să scape cât mai iute de aceste datorințe prosaice, ei o tuleso érăși în bucătăria.

Ocupațiunile obișnuite și jocurile se reîncep după cele mai ascunse planuri.

Puii de pisică întunecară tot prin venirea lor pe lume și se prefăcură în nou-tate viețuitoare și tot cdată în rîutatea di-lei. Dăcă i-s'ar fi dat lui Vanfa s'eu Ninei pentru fiă-care puii de pisică câte un chilogram de confetură s'eu o miie de grivenici*, ei ar fi refuzat un astfel de schimb, fără cea mai mică șovăire. Până la prînd

ei stătura în bucătăria și se jucară cu puii, cu tóte protestările îngrijitórei și ale bucatarului. Fețele lor sunt serioșe și exprimă o grije concentrată. Nu-i neliniștesce atăta prezentul, cât mai ales viitorul pisicușelor. Hotărîră ca una să rămână acasă lângă pisica cea bătrână, ca să-i fiă de mîngăere, a doua va fi dusă la moșiă, a treia va trăi în pivniță, unde-s forțe mulți cloțani.

„Dér, de ce nu deschid ochii?“ Asta n'o pôte pricepe Nina. „Au ochii orbi, ca cerșitorii.“

Și pe Vaula îl neliniștesce cestiunea asta. El se pune să-i deschidă ochii unui puii, gema și gifăe mult timp, dér operația rămâne nesuccesă. Nu mai puțin îl neliniștesce și împrejurarea, că puii refuză cu îndărătnicie carnea și laptele, ce li-se dă. Tot, ce le pune înaintea botușorului lor, mîncă mama lor sură.

„Hai să le zidim căsuțe pisicușilor“ propune Vanfa. — „Au să trăescă în case deosebite, ér pisica are să mîrgă la ei ca oșpe“.

(Va urma.)

Escelența Sa Kiazim Bey, ministru plenipotențiar al Turciei la Bucuresol, a remis d-nei *Elisa Marghiloman*, soția ministrului român de externe, marele cordon al ordinului Chefakat cu stéua în briliante.

Telegramă omagială.

Din incidentul serbărilor aniversare din Blașiú, I. P. S. Sa Metropolitul Victor Mihalyi a adresat Majestății Sale următoarea telegramă omagială:

Preainaltei Cancelarie de Cabinet a Majestății Sale ces. și reg. apostolice

Viena.

Metropolitul, Episcopii și membrii le-galminte convocați ai provinciei bisericesci greco-catolice de Alba-Iulia și Făgăraș, adunați în Blașiú la serbătoria aniversării de două sute ani dela unirea noastră cu biserică catolică, reamintesc cu inima plină de recunoștință, că binefacerile credinței celei adevărate după Dumneșeu au să le mulțumescă protecțiunii și sprijinului înaltei Case Domnitóre. Drept aceea cu omagiú subdital se presentă înaintea tronului apostolic al Majestății Sale, pentru a da expresiune grațitudinei lor eterne și fidelității nestrămútate, rugînd pe Majestatea Sa, să se îndure a împărtași provincia bisericescă greco-catolică de Alba-Iulia și Făgăraș și în viitor de grația și patrociniul S'eu preainalt.

Victor Mihalyi de Apsia,

Archiepiscop și Metropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.

Politica rusescă în Balcani. O schimbare de front de o mare importanță se crede, că se produce în diplomația rusescă cu privire la politica rusă în Balcani. Acum o lună și jumătate guvernul rus a însărcinat o comisiune compusă din trei persoane, în cap cu savantul profesor de etnografie *Lavrof*, pentru a face cercetări asupra popórelor ce locuiesc în Macedonia, spre a-se șoia din ce elemente se compune populația de acolo. Resultatul cercetărilor acestei comisiuni a fost, că S'erbii compun majoritatea populației macedonene, pe când Bulgarii vin după S'erbii ca număr.

Se crede, că această constatare a dorit'o guvernul rus spre a motiva o politică orientală favorabilă S'erbilor, și pentru înfrînarea panbulgarismului, atît de compromis.

Partida social-democrațiilor din Ungaria a dat un manifest cătră aderenți,

în care îi provócă între altele, ca la viitoarele alegeri dietale să se manifesteze ca o putere impuitoare în stat. În fiă-care comună și oraș să țină adunări cu ordinea de di: „Nedreptate politică în Ungaria“ și să lucreze din tóte puterile acolo, „unde preoții nisuesc a amăgi popóru“ și „sub eticheta falsă a partidei populare pășesc, ori se mișcă“. Pentru luna Octomvrie partida va ține în diferite localități ale țării nu mai puțin decăt 300 adunări de felul acesta.

Atacuri în contra Rutenilor.

Șovinistii dela presa maghiară s'au datat a privi în Ruteni un popor pierdut naționalicesce. Din cauza acésta ei turbă de mânia și necaz când se întemplă, ca din sinul acestui nefericit popor să se dea cel mai mic semn de viață națională și nu întârzie a ațta mereu contra lor prezentîndu-i — cum a făcut bunăoară foia lui Banffy — ca pe un element primejdios pentru „statul unitar maghiar“. Éta un esemplu:

S'a întemplat, ca în 16 August episcopul rutén *Firczak* din Muncaciú să dea o pastorală cătră clerul diecesei sale, în care se ocupa cu nisee măsuri salutare pentru învățămîntul poporal. În pastorală acésta episcopul *Firczak* vorbea despre „popóru nostru rutén“ și cu tot dreptul nu făcea amintire despre „Maghiarii greco-catolici“, decăt cu cuvintele „credincioși de limba maghiară“ etc. Circulara acésta a dat ansă foilor șoviniste maghiare să năvălescă asu-

pra episcopului *Firczak*, să-l bănuiesc și să-l acuse, că intenționat n'a voit să amintescă în pastorală despre „pozițiunea de sine stătătoare a Maghiarilor gr. cat“ în biserica ruténă — ceea-ce a produs „o mare neliniște și iritațiune în sinul Maghiarilor greco-catolici“. Ba „Pesti Napló“ afirmă într'un prim articol, că episcopul *Firczak* presentă diecesa de Muncaciú ca „o diecesă de naționalitate ruténă după modelul bisericei române organizată sub absolutism“, ér pastorală fiind un „act oficial, prin ea se demonștrăză la scaunul apostolic din Roma în contra dorinței Maghiarilor gr. cat. esprimată în Memorandum acestora, cerînd liturghie maghiară pentru a-se arăta pozițiunea lor separată și deosebirea lor de Ruteni“.

Împrejurarea acésta a dat motiv la multime de esplicați. În primul rînd a venit să se pronunțe „comisiunea regnicolară a Maghiilor greco-catolici“. Într'o declarațiune dată publicității „comisiunea“ dîce, că cuvintele „popóru nostru rutén“ nu se refer decăt la credincioșii de limbă ruténă ai diecesei și pe „Maghiarii greco-catolici“ nu i-a iritat decăt agitațiunile și atacurile cuprinse în foia ruténă susținută de societatea „St. Basiliu“, de care episcopul *Firczak* stă departe.

Pe urma acestei declarațiuni foile un-guresol amintite dîce și ele, că lucrurile s'au clarificat, dér în comentariile, ce le fac arată vedit tendința de a submina pozițiunea de sine stătătoare a bisericei rutene, tirirea și contopirea ei în „biserica maghiară greco-cat.“, ce voesc s'o înființeze căți-va rene-gați esși chiar din sinul nefericitorilor Ruteni. „Pesti Napló“ o și spune, că *Rutenii vor fi siliți să recunósacă fără rezervă oficial și neoficial pozițiunea independentă a „Maghiarilor gr. cat.“* în biserica ruténă.

Curat ca 'n fabulă. Pe când de fapt Rutenii sunt provocați și atacați, pe atunc paraleii șovinismului intolerant dela presa maghiară dîce, că ei ar fi atacatorii și provocatorii, că ei ar voi nimicirea și contopirea „Maghiarilor gr. cat.“ în biserica ruténă, ér nu dimpotrivă. Dér vor fi bune de ceva și atacurile acéstea. Vor deștepta pe Ruteni, până mai e timp, și vor arăta mai ales celor din fruntea clerului, că réu serviciu au făcut bisericei și popóruului lor când nu de mult s'au pus códă la toporul maghiarismului violent și s'au dus la Roma în fruntea acelei deputațiunii „monstre“, care voia să stórcă dela scaunul apostolic permișiunea de a întroduce liturgia maghiară în biserică.

Din Bucovina.

„Deșteptarea“ din Cernăuți publică în fruntea numărului său dela 4 Octomvrie următoarele:

Luni s'au intrunit la Cernăuți la o consfătuire politică, aderenții partidului poporal național veniți din diferite parti ale țării. Adunarea a fost presidată de d-nul Dr. Iancu cav. de Flondor fiind de față și deputatul d-l Dr. George Popovici. Conferența acésta a durat până tîrziu vóptea. Peste curînd se vor intruni conferențe plene ale partidului poporal. Conferența a constatat, că alegerea d-lui Dr. G. Popovici și a baronului *Eudoxie Hormuzachi* e dorită de toți Români cinstiți din țéră.

*

În aceeași di s'au adunat în Cernăuți așa numiții *pactiști* sfătuindu-se asupra alegerilor viitoare. Dela acésta adunare au lipsit cu desăvîrșire reprezentanții elementului țărănesc. În general, adunarea a fost slab cercetată. Abia au luat parte vre-o 29 inși.

*

Revenind în numărul dela 7 Octomvrie asupra situațiunei actuale din sinul Românilor bucovineni, „Deșteptarea“ publică un frumos și avîntat articol la adresa popóruului român din Bucovina. Éta ce scrie între altele „Deșteptarea“:

În scurt timp au să începă alegerile de deputați pentru sfatul împăratesc din Viena. Partidul poporal național a pus deocamdată numai doi bărbați, cari să fie aleși deputați, anume pe d-l baron *Eudoxie Hormuzachi* și pe Dr. *George Popovici*. Auți acuma popórule român și te uimesce: Pa-ctiștii se lapedă de br. *Hormuzachi* și Dr. *G. Popovici*, ei nu vréu să-i vadă aleși de pu-tați. Pactiștii se lapedă de d-nul *Eudoxie*

*) Un grivenic=10 copeice

Hormuzachi, pentru-că acest bărbat viața intrăgă a petrecut-o în cinste și omenia, lucrând cinstit pentru binele țării și al poporului. Ei se lapădă și de d-l Dr. George Popovici... Sânge suntem din sângele tău, fiu tăi suntem noi cei ce-ți sorim acestea rânduri scaldate în lacrimi și credem, că tu ne înțelegi. Când vor sosi zilele, în care tu ne să se alégă deputații Hormuzachi și Dr. Popovici, tu, poporul român, să te faci rotă împrejurul lor, ca un munte neatrăbătut, și cu o singură gură să strigați: Aceștia sunt aleșii noștri, aceștia sunt fala noastră și unica noastră nădejde și mângâiere.

„Să nu te sparii, poporule, de infricări și de baionete, să nu te temi de nimic, că legea împărătească îți scutesce deplin voia să alegi după placul inimei tale. Deci cu fruntea ridicată la luptă, că „mai bine morțe cu cinste, decât viață cu rușine!“

SCRILE DILEI.

— 26 Septembrie v.

Visitațiune canonică. Episcopul român. Majlath cu ocaziunea visitațiunii sale canonice a fost și la Brașov, sosind aici Sâmbătă la 5 ore și rămânând până ați. Duminică a oficiat serviciul divin în biserica rom. cat. și a conferit sacramentul confirmațiunii, luni asemenea confirmând pe elevii școlarii, ér ați după amiază a plecat la Râmnic.

Deficit de trei milioane! La expoziția din Paris, după cum comunică foile ungurești, secția maghiară a îndurat un deficit de *trei milioane corone*. Am pute însă să ne prindem pe ori-ce, că suma adeverată a deficițului a trebuit să fiă cel puțin de două-ori mai mare, decât cea mărturisită pe față de foile ungurești. Cei dore însă pe „patrioți“ de asta, când bugetul statului e pe mâna lor.

Deputații Sași și „Ofen-Pesth.“ Organul partidei populare catolice scrie în numărul său de alaltăeri, că deputații sași din dieta ungară primesc diarele săsesor pe adresa: „An Herrn N. N. in Ofen-Pesth“ — deși cu toții sunt liberali, ba cei mai mulți fac parte din partida liberală „maghiară soviniată“. Nici unul din ei, dice amintita fôia, n'au protestat contra lui „Ofen-Pesth“ și nici un diar guvernamental nu i-au numit pentru acesta trădători.

Non președinte al camerei magnaților a fost numit contele Albin Csaky, fost ministru unguresc de culte și instrucțiune publică și unul din creatorii legilor politice bisericesti. Numirea lui a produs o nespus de mare satisfacția în rândurile celor ce susțin această politică și presa jidano-maghiară liberală o comentază ca o victorie a acestora. Contele Albin Csaky nu e de present membru activ al camerei magnaților. El reprezintă în dieta orașul Szarvas.

Pentru masa studenților români din Brașov a contribuit d-l Dr. Eliă Cristea, secretar consistorial în Sibiu, suma de 60 cor. Primăria d-l donator expresiunea celor mai vii mulțămite pentru frumosul dar. — Direcțiunea școlilor meții gr. or. rom. din Brașov.

Cine va fi ministru de interne? Cu întrebarea acesta încep a-se ocupa din nou foile ungurești. „Magyarország“ dice, că în cercurile politice din Pesta se vorbește despre o numire senzațională. Deja înainte de desbaterea bugetului, adaugă „M.-g.“, vom avé un nou ministru de interne în persoana lui Desider Szilagyi.

Inaugurarea Casinei române din Blăși. Cu prilejul sârbărilor iubire — serie „Unirea“ — s'a făcut și inaugurarea casinei române, așezată acum în un quartir spațios și frumos din piață. A luat parte un public distins, între cari Escel. Sa Metropolitan, P. Sa Episcopul Radu, și mai mulți membri sinodali. După cuvântul de salutare a d-lui președinte Dr. Aug. Bunea, și răspunsul Mitropolitului Victor, a urmat serata aranjată cu acest prilej. D-na Albertoni, care a binevoit a-și da prețiosul concurs, ne-a delectat cu admirabila-i cântare. A declamat apoi d-sora Sântion poezia

„Voichița lui Ștefan“ de Coșbuc, ér d-sora Elena Munteanu a cântat la pian „Capriciu F. minor“; ambele d-sore au secerat multe aplause. La sfârșit amintim frumoșele coruri: „Trecu-i valea“ — „Dorul meu — și „Neică neiculiță“ așa de precis esecutate.

Complot în contra lui Loubet. După o scire sosită din Rio-de-Janeiro consutul italian din San-Paolo a aflat, că anarhiștii italieni de acolo au urzit un complot în contra președintelui republicei franceze Loubet. În credință, că complotul e îndreptat în potriiva regelui Italiei, consutul a somat poliția să pornescă cercetare. În decursul acesteia s'a aflat, că complotul e îndreptat în contra lui Loubet și că anarohistul tras la sortă, Isidoro *Bariolani*, a și plecat în Europa, ca să omóre pe Loubet. Poliția din Paris a fost avisată deja despre acesta.

Inaugurarea teatrului din Lemberg. La Lemberg se serbăză acum deschiderea solemnă a noului teatru orașenesc. Pentru a lua parte la aceste festivități, a plecat o delegația din Praga, în frunte cu primarul Dr. *Syb*, ducând cu sine o frumoasă cunună de lauri de argint, și o adresă politică de cuprinsul următor: „Cunună această să vé amintescă tot-déuna, că suntem ramuri din aceeași tulpină slavă, și că noi suntem de o părere cu voi, nu numai în cele culturale și sociale, oi și în cele politice. Poporațiunea capitalei regesci Praga are firma speranță, că ambele națiuni surori vor purcede solidar, amésurat parolei: pentru libertatea vóstră și a noastră.“

Numărul Burilor predați. Mareșalul Roberts telegrafază din Pretoria, că numărul Burilor, cari s'au predat până acum séu cari au fost făcuți prizonieri, este de aprópe 16,000 de ómeni. Un batalion de voluntari voind să surprindă un detașament bur, lângă Buldfontein, a trebuit să se retragă după o luptă de 3 ore, Burii fiind mai numeroși decât se credea. Englezii au avut 6 ómeni răniți. Perderile Burilor sunt grave.

Congresul internațional al botanicilor a început zilele acestea la Paris în Palatul congresiștilor, sub președința lui Seynes cu concursul lui Perrot, secretar general. Un mare număr de străini a răspuns la apel. Prima ședință a fost consacrată vegetalelor inferioare, ciupercilor asupra cărora d-l Boudier, maestru mycologiei contemporane, Bourquelot și Chodat, au comunicat memorii importante. A doua ședință a fost consacrată florilor exotice. Congresul va dura opt zile.

Naționalitatea lui Luccheni. Diarul italian „Messagero“ scrie cu privire la originea ucigașului Luccheni următoarele: După omorirea împărătesei-regine Elisabeta s'au făcut cercetări asupra originii lui Luccheni. Prin mijlocirea ambasadei italiene din Paris s'a ajuns în posesiunea atestatalui de botez a lui Luccheni, din care se constată, că mamă-sa era o spălătorésă parisiiană de origine italiană, care la oficiul matricular fără nici un act séu martor a mărturisit, că a născut un băiat. Fiind-că acesta atât după legile franceze, cât și după cele italiene este ilegitim, Luccheni este a se considera ca de origine neunoscută. Deórece însă după legile ambelor state astfel de indiviți sunt a se considera ca originari din acel stat, unde s'au născut, ministeriul de război a statorit, că *Luccheni este de origine francez* și că el din greșelă a ajuns în lista Italianilor obligați la miliția, din care cauză a și fost șters din lista militară italiană. Acestă dispozițiune a ministrului de război a fost aprobată și de ministrul de interne și de cel de justiția.

Germanii în contra Englesilor.

Renumitul profesor dela universitatea din Oxford Max Müller publică în revista politică americană „The Forum“ un articol remarcabil, care preocupă viu presa americană, germană și franceză.

Max Müller vorbește mai întâi despre Germanii din America și exprimă temerea, că germanismul ostil Englesilor din Statele-Unite va éși victorios cu ocazia alegerii președintelui. Dela războiul transvaalian încóce, dice savantul profesor, situațiunea s'a schimbat mult, căci Scandinavii, Irlandezii și Germanii urăso din suflet pe Englesi și de s'ar întâmpla să fiă ales un președinte antibrítanic, alegerea acesta ar fi egală cu declararea de război.

Ce privește pe Nemții din Germania, după Müller aceștia ar năvăli contra Angliei, decât li s'ar da voia. Diarele germane sunt redigiate par-că de tot atâți pismuitori ai Englesilor. Din norocire dreptul de a declara război este al împératului și astfel ura purtătorilor de condeie rămâne de-oamdată fără efect. Animositatea acesta dată pe față din incidentul războiului transvaalian, are însă origine mai vechiă. Deja pe timpul turburărilor Slesvig-Holstein (1848—1852) presa germană era lipsită de ori-ce cruțare când era vorba de Anglia. Pe timpul războiului austro-prusian presa germană invinovația pe Anglia, că simpatizează cu Austria, pe când de fapt majoritatea Englesilor sta pe partea Prusiei. Urmă războiul franco-teutonic. Mulți credeau, că Anglia va interveni în favórea Franciei, care se bucura de simpatii mari cu deosebire la aristocrația englesă, dér cu tóte acestea guvernul și masele mari englese erau pe partea Prusiei. Și totuși presa germană sta să jure, că în 1870 Englezii erau contrari Prusilor, cum crede și ați, că Anglia stă să orepe de mânia și invidiă vădënd dezvoltarea puternică a Germaniei.

Max Müller se întreabă, în fine, ude vor duce tóte aceste simptome de ură și invidie a Germanilor față de Englesi? El dice, că pe câtă vreme războiul între aceste două popóre se face numai pe hârtia, lucrul nu pare a fi atât de îngrijitor. Dér gândindu-se la un război de fapt, omenimea trebuie să se cutremure de urmările lui.

Intregul articol pare a fi scris anume pentru susținerea planului predilect al politicienilor englesi, plan, care are în vedere o alianță între Anglia, Germania și Statele-Unite. Articulul lui Müller este viu comentat în presa germană.

Cestiunea chineză.

O notă a „Agenției Havas“ anunță, că d-l *Delcassé* a presoris reprezentanților Franciei în străinătate să sondeze Puterile ale căror trupe cooperéză cu trupele franceze în estremul Orient, asupra adoptării unui program comun de negocieri cu China. Pêtruns de spiritul, care a inspirat declarațiunile anterioare ale diferitelor guverne, guvernul republicei crede a resuma propriile lor sentimente în punctele următoare: 1) Pedepsirea principalilor vinovați, cari ar fi desemnați de către reprezentanții puterilor la Peking, 2) Menținerea oprirei importării armelor în China, 3) Indemnitate echitabilă pentru state, societăți și particulari, 4) Constituirea la Peking a unei garde permanente pentru legațiuni, 5) Dărarea fortificațiilor dela Taku, 6) Ocuparea militară a două séu trei puncte pe drumul dintre Tien-Cin și Peking, care ar fi astfel tot-déuna deschisă legațiunilor, cari ar voi să se ducă acolo, séu trupelor, cari ar avé ca obiectiv capitala.

Presentate în mod colectiv de către reprezentanții puterilor și sprijinite de prezența trupelor internaționale, pare imposibil guvernului Republicei, ca aceste condițiuni, atât de legitime, să nu se impună în scurt timp acceptării guvernului chinezesc.

Agentia „Reuter“ comunică următoarele:

Răspunsul Statelor-Unite la nota d-lui *Delcassé*, răspuns redactat în sensul indicat a fost deja comunicat corpului diplomatic din Washington. El dice, că Statele-Unite n'ar pute să consimta nici la oprirea importățiunii armelor în China, nici la menținerea trupelor permanente pentru pro-

tejarea legațiunilor din Peking, nici la ocuparea permanentă a liniilor de juncțiune între Peking și mare. Aceste două propuneri din urmă ar pute avé ca consecință posibilitatea unei ocupațiuni de teritoriu. Se crede, că chiar decât guvernul american ar fi fost dispus să primescă aceste două condițiuni, el ar fi dorit să reserveze o hotărâre în privința lor într'un congres.

ULTIME SCRRI.

București, 8 Octomvrie. Se vorbește, că guvernul român lucrăză la un proiect de lege, prin care să se înființeze monopolul *cârciumelor la sate*. Din venitul realizat se vor face școli la sate, cantine școlare, șosele și alte îmbunătățiri necesare.

Londra, 8 Octomvrie. Din Tien-Cin primesce agenția „Reuter“ scirea, că o trupă germană s'a întâlnit la 5 l. c. spre sud de Tien-Cin cu 8000 de Chinezii, cari păreau a fi Boxeri. Germanii au fost bătuti și respinși.

New-York, 8 Octomvrie. Consulul japones de aici a primit o telegramă, după care împératul chinez a dispus guvernatorului din Sansi, că în Singanfu să se ridice un nou palat, unde se va strămuta el și împérătésa.

DIVERTISSE.

Fata cea mai bogată din lume. Dilele trecute a sosit în Viena d-sora Rockfeller, fiica regelui petrolului Rockfeller din America. Ea a fost în Praga la un medic renumit pentru bólele de urechi și de acolo a călătorit la Viena, unde își caută vindecare. D-sora Rockfeller este o aparițiune modestă și nearogantă, nu o arată că ea să fiă fata cea mai bogată din lume și că odată ea va moșteni averea tatălui ei de o miă milioane corone. Despre tatăl fetei, a căruia avere aduce pe minut un câștig de 2 corone, se spune, că el lucră și acum tot cu aceeași diligență, cu care a lucră când n'avea nimic. Diminéta în timpul de când se scóla și până se îmbracă, averea lui se sporesce cu 7200 corone. La 7 ore diminéta ia cafeata și când a terminat e cu 14.000 corone mai bogat. Pe la 9 ore începe inspecțiunea prin birouri și până ce o sfârșește, averea lui se urcă érași cu 28.000 corone. Din óra în óra acesta avere se 'nmulțesce și séra la 6 ore, când prânđesce, averea lui s'a sporit deja cu 86.400 corone în aceeași. În Viena privește toți la fiica milionarului cu mirare. Nu prin bogăția ei și-a atras așa mult atențiunea publicului, ci prin aceea, că nu face pompă séu lux, umblă fórté simplu îmbrăcată și e fórté darnică.

Florile în politică. Anul acesta în Paris au avut mare trecere florile de trandafir sâlbatic, cari au fost semnele distinctive ale socialiștilor și naționaliștilor. Într'o singură redacția a unui diar republican s'au vëndut anul acesta în ziua de 12 Iulie 12.000 trandafiri, ér în 13 Iulie 27.000 trandafiri. Afară de aceea stradele Parisului erau inundate de flori de trandafir sâlbatic.

O nouă profetiă. Un învățat belgian cu numele Wendehen a publicat de curând într'o revistă, că el a aflat secretul, cum se póte sci înainte cu 72 óre apropierea unei furtune. Semnele, după cari se póte cunoșce, că se apropiă o furtună, după Wendehen sunt următoarele: Înainte cu 72 óre de ori-ce furtună, orizontul are o colóre verde-asuriă, care din cauza luminei strălucitoare, orizontul se dice atunoi, că e în colórea smaragdului verde. Diminéta, când răsare sórele, séu séra, când apune, orizontul are o lumină deosebită, în care colórea verde dominéază. De când mi-a succes a constata această conexiune, dice Wendehen, ori-ce furtună o pot profeti înainte cu 72 óre.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Măsur.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri literare pentru popor.

„**Caractere morale**, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de **Ioan Popea**, profesor. Cetitorul află în această carte (de aproape 400 pag.) o comoră nespuse de prețioasă de învățături, de mângâieri, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35). Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal.

„**Carte pentru toți**“, întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcățian. Prețul 40 bani (plus 5 b. porto).

Legende și Basmele Românilor adunate din gura poporului de neuitatul **P. Ispirescu**. Format 8° de 400 pag. Prețul 1 fl. 70 cr. (cu posta 1 fl. 80.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor **Lewis Wallace**. Tomul I conține 532 pag. și costă numai fl. —.75 cr. **Er tom I are 508 pag. și costă 70 cr.** **Întregul op. fl. 1.46 cr. (trancat fl. 1.60 cr.)**

Săpătorul de bani, comedia în trei acte localizată de **A. Popp**. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să jöce teatru. Prețul 12 cr. (prin postă 14 cr.)

Vięta după mörte, sęu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și desertăciunea celor trecătoare, de **I. P. Ediția II.** Prețul fl. —.50 cr. (cu posta 55 cr.)

Noępi de ięrnă. novele pentru popor de **George Simu**. Conține novele cu tendinęe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Țigani, schiță istorică lucrată pentru petrecere după mai mulți autori, de cunoscutul nostru scriitor **I. P. Reteganul**. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Merinde dela școlă, sęu învățături pentru popor, de **Dr. G. Popa**. Prețul 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Poveștile Bănatului, este o carte mare cu povești din Bănat, de **G. Cătană**, împărțită în 3 tomuri. Prețul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Musa Someșană, poezii populare din jurul Năsăudului, culese de **Iuliu Bogariu**. Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bătrânești și naționale de **I. Pop Reteganul**. Prețul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

Dracul, novelă de **V. R. Buticescu**. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de **Antoniu Pop**. Prețul 20 cr. (cu porto 23 cr.)

125 chiuțuri de cari strigă feciorii în joc, de **I. P. Reteganul**. Pr. 12 cr. (cu porto 15 cr.)

Opșaguri, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de **I. P. Reteganul**. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

Din trecutul Silvaniei, legende de **V. Russu**. Conține 170 pag. Prețul. 30 cr. era la început 1 fl. acum (cu porto 35 cr.)

Vivia, sęu Biserica din Carta gine, narațiune istorică, tradusă din italianese de **Dr. Iuliu Dragoș**. Prețul 70 cr. (+ 5 cr. porto).

„**Preotul din Noieni**“, narațiune istorică din vęcul nos ru, scrisă de **Arghirobarbu**. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților de **G. Simu**. Pr. 30 cr. + 3 cr. porto).

Poesii de **V. R. Buticescu**. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Felicitări în poezii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, precum și vorbiri la diferite ocașuni școlastice, de **G. Simu**. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Cartea Săteanului, de **Emanuel Păraeanu**. Conține mai multe povești populare, scrise în stil forțe ușor, și printre ele mai multe poezii, mai ales satirice. Prețul 45 cr. (cu posta 50 cr.)

Suspın și zimbire, poezii și prosă, de **A. Pop**. Prețul 40 cr. (cu porto 43 cr.)

Risete și zimbete, de **T. V. Gheaja**. cu 254 de anedote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

„**Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor** și aplicațiunea lor la națiunea noastră de **Ioan Cinciu** profesor în București. Prețul 1 fl., (+ 5 cr. prt.)

„**Amicul bun**“, colecțiune de lectură solidătoare de caracter în direcțiune religioasă morală, tradusă de prepositul capitular **Ioan Popiu**. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de **Simeon Stoica**, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de 80 cr. cu 50 cr. (+ 5 cr. porto)

Cuęete și considerațiuni din experiența vieții lui Argirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scöse din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de **L. Rudow-Suciu**. 148 pag. 8°. Prețul. 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel sęu Pribeagul îndrăgostit, tradusă de **Dr. T.** Prețul 30 cr. (+ 3 cr. prt.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocașuni, de **Tit. V. Gheaja**, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Octomvre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.-
Renta de coröne ung. 4%	90.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.30
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4½%	98.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.-
Bonuri rurale ungare 4%	89.65
Bonuri rurale croate-slavone	92.-
Impr. ung. cu premii	163.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.-
Renta de argint austr.	97.15
Renta de hărtie austr.	96.90
Renta de aur austr.	114.70
Losuri din 1860.	131.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.90
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	656.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	646.50
Napoleonilor.	19.27
Mărci imperiale germane	118.27
London vista.	241.97½
Paris vista	96.25
Rente de coröne austr. 4%	97.45
Note italiene	90.35

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Octomvre n. 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.04	Vënd.	19.08
Argint român. Cump.	18.08	Vënd.	18.09
Napoleonilor. Cump.	19.26	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

DEJUN. Haché, pastete cu carne, à 6 cr.
Păinișore cu icre, Sardin, Șuncă etc. à 10 cr.
1107.2—3. **COFETERIA SEIDEL.**

AVIS.

Aduc la cunoștința on. public și clienților mei, că m'am despărțit de companionul meu, și negoțul îl continu tot pe aceeași bază ca și până acum în localul acela sub firma mea protocolată.

Mulțumind pentru încrederea dată până acum, mă rog a mi-o păstra și pe viitor.

Cu totă stima

Stefan Bartha,

comersant de făină și produse

112.1—1

Str. Hirscher Nr. 20.

Viorreile
Vals, pentru Piano, de Tib. Bredicjanu, cântat cu ocașia balului Soc. acad. „România Jună“ din Viena a. c.
De căpătat la Librăriile:
CIURCU-Brașov, KRAFFT-Sibiu, ȚERAN-Oravița
— Prețul 2 cor. 40 fl. —

Vinuri de Ardeal

Aducem la cunoștința On. public din oraș și jur, că:
Vëndarea de vinuri a marelui nostru deposit
se continuă în

Pivnița de Vinuri

— a noastră proprie, —

— **Strada Porții nr. 25.** —

— Cu prețurile ieftine de până acum. —

— **Negoț de Vinuri în en gros.** —

M. FLEISCHER & C-o.

Cele mai bune

Pianuri și Pianinuri

din cel mai bun material, solid lucrate și cu gust adustate, c'un ton admirabil, durabile în acordare, avënd un al treilea pedal (registru de harpă specialitate) prin care se pot dobândi efecte dulci-delicate ale tonului, (de es. echoul),

liferază fabricanții de pianuri c. și reg. ai curții

Frații Stingl,

proprietarii celor mai mari fabrici de Pianuri în monarhia austro-ung., posesorii de 33 de distincțiuni, două ordine etc.

Pentru fie care instrument cumpărat dela această fabrică se dă o garanție de deșce ani. Exemplare alese se găsesc și pot fi încercate la Domsul

IULIU JASCHIK, director de musică,
Strada Orfanilor nr. 6, etagiul I.

Nici un amator de piano și pianist se nu întărdie să vadă și să încerce aceste instrumente. 10—*

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provędut cu cele mai bune mijlöce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putę esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru töte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.*

Cuverte, în lolă mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.